

Skolernes indeklima

Få støtte til at udvikle kommunens indeklimastrategi

12 kommuner er allerede godt i gang med at arbejde strategisk med indeklimaet, men flere kommuner skal med. Et rejsehold og en økonomisk håndsrækning fra Realdania gør det nu muligt at sikre bedre trivsel for landets skoleelever gennem en plan for bl.a. mere ren luft, mindre støj, bedre lys og temperatur. Fra 11. januar 2022 kan I som kommune søge om støtte til at udvikle kommunens strategiske indeklimaplan.

Hvorfor er der behov for en indeklimaplan?

Godt indeklima giver glade og sunde elever. Og her er en strategisk plan for indeklimaet et vigtigt værktøj, hvis I som kommune ønsker vedvarende forbedringer af indeklimaet i skolerne. Planen er med til at skabe overblik og sammenhæng mellem indsatsområder, så I som kommune udnytter jeres ressourcer bedst muligt. Det viser erfaringer fra 12 pilotkommuner, der sidste år færdiggjorde hver sin strategiske indeklimaplan som led i Realdanias pilotkampagne Skolernes indeklima.

Hvad kan støtten bruges til?

I kan søge om 400.000 kr. inkl. moms i støtte. Støtten går til udvikling af en strategisk plan for kommunens arbejde med indeklimaet. Planen klarlægger, hvordan der fremadrettet skal arbejdes med at nå overordnede målsætninger med konkrete indsatser, der løser udfordringer med indeklimaet på kommunens skoler.

Realdanias støtte kan både gå til at frikøbe ressourcer i kommunen samt til ekstern rådgivning inden for arkitektur, pædagogik, læringsmiljøer, adfærd, indeklimamålinger, finansieringsmodeller og/eller tekniske løsninger.

Kommunen og evt. rådgivere skal være indstillet på at bidrage med medfinansiering svarende til Realdanias støttebidrag f.eks. i form af timer.

Hvem kan søge?

Alle kommuner i Danmark, der ikke tidligere har fået støtte til at arbejde med strategiske indeklimaplaner, kan søge støtte. Kommuner, der tidligere har søgt om støtte uden at få den, er derfor velkomne til at søge igen. Hvis kommuner har indgået partnerskaber med andre kommuner, kan partnerskabet også søge om at være med. I så fald fastsættes den økonomiske ramme i dialog med Realdania.

Hvad skal ansøgningen indeholde?

For at komme i betragtning skal I beskrive, hvor I som kommune står i dag ift. at arbejde strategisk med indeklimaet, og hvad I ønsker at opnå fremadrettet med den strategiske indeklimaplan i hånden.

I ansøgningen skal I beskrive, hvordan I vil håndtere de fem trin, som er beskrevet i håndbogen:

Trin 1: Udgangspunktet

- Hvad gør I i dag?

Herunder skal I beskrive, hvordan I arbejder med indeklimaet i dag. Hvorfor vil I gerne arbejde med indeklima i jeres kommune, og hvem efterspørger, at I skal arbejde med indeklimaet? Har I allerede en overordnet politisk vision og politiske indsatsområder, som I forventer den kommende strategiske indeklimaplan skriver sig ind i, skal I beskrive denne.

Desuden skal I beskrive, hvor ansvaret for indeklimaet ligger i dag. Her skal det fremgå, om og hvordan der bliver samarbejdet mellem forvaltningerne i kommunen, samt om der er noget, I ønsker at gøre anderledes fremadrettet.

Hvis I som kommune allerede har gjort jer budgetmæssige overvejelser ift. kommende investeringer, som får indflydelse på indeklimaområdet, kan I med fordel også beskrive dem her.

Og har I allerede viden om kvaliteten af jeres indeklima på kommunens skolen, som I vil bygge videre på, skal den viden også kort beskrives her. Det kan f.eks. være fra allerede gennemførte indsatser for at forbedre indeklimaet, fra klager, lærernes APV, tilstandsvurderinger, målte data el.lign.

Trin 2: Dialog

- Hvem vil I nå med planen, hvem er målgruppen?

Det kan f.eks. være det politiske niveau, der er jeres overordnede målgruppe, hvor I med planen vil arbejde for at kvalificere det politiske og strategiske arbejde med indeklima. Har I allerede en politisk opbakning,

kan det være, at I med planen i stedet ønsker at styrke og styre kommunens arbejde med indeklimaet på forvaltningsniveau på tværs af forvaltninger.

I ansøgningen skal I beskrive, hvem der er jeres målgruppe, og hvordan I med planen i hånden vil nå jeres målgruppe.

Trin 3: Kortlægning

- Hvordan vil I kortlægge indeklimaet på udvalgte cases i kommunen

I skal beskrive, hvordan I vil kortlægge indeklimaet. Det kan f.eks. være gennem målinger af de klassiske indeklimaparametre luft, lyd, lys og temperatur, ved analyse af eksisterende data, f.eks. fra CTS, eller ved observationer, interviews, lærer-logbog over oplevet indeklima el.lign.

Som en del af ansøgningen skal I udpege konkrete cases, som I vil arbejde med. Det kan f.eks. være helhedsrenoveringer af skoler eller punktvis forbedring af lokaler og bygningsdele. Det kan også være pædagogiske tiltag i form af undervisningsmateriale og adfærd ændringer, der fremmer et godt indeklima, eller noget helt andet.

Ansøgningen skal beskrive casene og samtidig redegøre for de stamdata, som er relevant for casen. Det kan f.eks. være bygningstypologier og eksisterende tekniske installationer eller beskrivelse af de nuværende pædagogiske rammer. De udvalgte cases skal så vidt muligt afspejle bredden af udfordringer i kommunens skoler, og i ansøgningen skal det beskrives, hvordan I som kommune vil lære af casene. Vedhæft gerne billeder og andet materiale, der beskriver casene, hvis muligt.

Trin 4: Handlinger

- Hvilke handlinger forventer I at skulle igangsætte?

Såfremt I allerede på nuværende tidspunkt har et overblik over jeres indeklimaudfordringer, skal I beskrive de tanker, I har gjort jer om, hvilke konkrete indsatser og løsningsmodeller I forventer, at strategien medfører.

Det kan eksempelvis være mindre indgribende tiltag som f.eks. adfærd omkring brugen af skolens rum, oprydning, forbedrede garderobefaciliter og løbende vedligehold, større renoveringer som f.eks. opgradering af planløsning, facade, ventilation og/eller inventar eller noget helt andet.

Trin 5: Forankring

- Hvordan vil I sikre forankring af planen?

Her skal I beskrive, hvordan I vil arbejde for at strategien forankres i kommunen. Herunder om I f.eks. vil lave en særlig indsats for at involvere specifikke målgrupper, og hvordan I vil sikre denne involvering.

Udover beskrivelse af, hvordan I forventer at håndtere de fem trin, skal I beskrive:

Organisering af projektgruppen

For at løfte arbejdet med den strategiske indeklimaplan skal I sikre, at I har de relevante kompetencer og viden i projektgruppen til at løfte opgaven. Det er både kompetencer og viden fra relevante kommunale forvaltninger [f.eks. drift-, skole- og økonomiforvaltning] samt ekspertise om indeklima, som I kan hente ind i form af ekstern rådgivning.

Tidsplan for projektet

Her beskriver I, hvem der involveres hvornår i projektet.

Kommunens organisationsstruktur

Her skal I vedlægge en beskrivelse af kommunens organisering, gerne med et organisationsdiagram med angivelse af, hvor [hoved-]deltagerne i arbejdet med planen er placeret i organisationen.

Tidsplan

Hvis I bliver godkendt til at få støtte, går udarbejdelsen af de strategiske indeklimaplaner i gang ved udgangen af maj 2022. Undervejs i processen forpligter de medvirkende kommuner sig til at deltage i fire ERFA-netværksmøder med mulighed for sparring med andre kommuner og vejledning i udarbejdelsen af planerne. Ved projektets afslutning, senest maj 2023, forventes hvert projekt at aflevere en strategisk plan, der beskriver opnåede resultater, og hvordan arbejdet fremadrettet er organiseret og finansieret.

Skolernes indeklima

Få hjælp til ansøgningen

Rejsehold

Forud for indsendelse af ansøgningen tilbyder Realdania et gratis forløb med et såkaldt rejsehold. Rejseholdet er et tilbud til kommuner om at skabe overblik og sammenhæng i arbejdet med at forbedre indeklimaet i kommunens skoler. Forløbet består af to halvdags-workshops, der bliver afholdt i den enkelte kommune. Indholdet tilpasses og aftales i dialog med kommunen, men er i udgangspunktet som følger:

- **Workshop 1:** Sæt scenen, og forstå jeres udgangspunkt for den strategiske indeklimaplan herunder hidtidige indsatser og udfordringer på tværs af forvaltninger.
- **Workshop 2:** Konkretisér og identificér oplagte indsatser og udarbejd en køreplan for det videre arbejde.

Efter behov kan der afholdes en tredje workshop eller et opfølgingsmøde.

Muligheden for at få besøg fra Rejseholdet løber indtil 31. januar 2022.

Håndbog

Find inspiration til arbejdet med jeres strategiske indeklimaplan i den håndbog, vi har udarbejdet med baggrund i erfaringerne fra de 12 pilotkommuners arbejde med strategiske indeklimaplaner.

Download håndbogen 'Indeklima i skoler' her: realdania.dk/publikationer/faglige-publikationer/indeklima-i-skoler-2021

Håndbogen gennemgår fem trin, der gør det muligt at skabe sammenhæng mellem overordnede politiske målsætninger og de konkrete indsatser.

Kontakt

Du kan holde dig opdateret på vores hjemmeside realdania.dk/skolernes-indeklima

For yderligere spørgsmål kontakt:

Anne Gade Iversen
agi@realdania.dk
Tlf: 20 72 24 02

Skolernes indeklima

Hvordan vurderer vi de indkomne forslag?

Udvælgelseskriterier

Realdania og et ekspertpanel vurderer de indsendte ansøgninger og udvælger ca. 10 kommuner. I udvælgelsen af kommuner og deres samarbejdspartnere lægger vi vægt på følgende kriterier:

- At ansøgningen beskriver målsætning/vision for kommunens arbejde med indeklima.
- At ansøgningen både beskriver udfordringerne med indeklimaet samt peger på potentielle løsningsmodeller inden for kommunens økonomiske råderum.
- At ansøgningen afspejler, at den strategiske indeklimaplan skal indeholde målinger og data, der kan kvantificere eventuelle problemer med indeklimaet og pege på konkrete indsatser, den kan løfte.
- At ansøgningen beskriver, hvordan arbejdet med udvikling og implementering af en helhedsorienteret indeklimatestrategi er organiseret, herunder hvordan samarbejdet på tværs af forvaltninger og indsatsområder sikres.
- At de udvalgte cases spiller en central rolle i udviklingen af indeklimaplanen og så vidt muligt repræsenterer bredden i de udfordringer, kommunen står overfor, hvad enten strategien tager udgangspunkt i tekniske og/eller pædagogiske tiltag.
- At kommunen og evt. rådgivere skal være indstillet på at bidrage med medfinansiering svarende til Realdanias støttebidrag f.eks. i form af timer.

Derudover vægter vi de indkomne ansøgninger i forhold til at opnå bred variation i kommunernes organisationsstruktur (herunder organisering af drift, vedligeholdelse og renovering af skoler), kommunernes geografiske spredning og størrelse samt forudsætninger for at arbejde med og udnytte eksisterende virkemidler.

Forløb

- **11. marts 2022 kl. 23.59: Ansøgningsfrist**
Ansøgningen sendes til **skolernesindeklima@smithinnovation.dk**
- 30. april 2022: Svar til ansøgerne
- 25. maj 2022: Opstartsworkshop [1. ERFA-møde]
- 27. maj 2023: Kommunerne afleverer deres strategiske indeklimaplaner.

Ekspertpanel

- Claus Orved Melcher, Specialkonsulent, Børn, Unge og Folkeskole, Kommunernes Landsforening (KL)
- Peter Munk, Bygningschef i Aalborg Kommune
- Steffen Petersen, Lektor ved Institut for Ingeniørvidenskab - Indoor Climate and Energy, Aarhus Universitet
- Katja Vilttoft, Kreativ Direktør, JJW Arkitekter
- Mette Blicher Folmer, Proces og projektleder, Børn og Unge, Aarhus Kommune
- Ulla Kjærvang, Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM)
- Helle Lohmann Rasmussen, Udviklingschef, Dansk Facility Management Netværk (DFM).

Fagligt sekretariat

- Simone Kongsbak/Mikkel Thomassen, Partner, Smith Innovation (fagligt sekretariat for Skolernes indeklima)
- Anne Gade Iversen, Projektleder, Realdania.

